

Latin 101

Class Notes 11-6-09

Ablative Uses

Ablative of means

(Ablative used by itself without prepositions)
shows what someone used to do something

- “by means of”
- “by”
- “with”

- litterās stylō scripsit.
- cīvēs pecūniā vīcit.
- eōs virtūte docebat.
- id meīs oculīs vīdī.
- suīs labōribus urbem cōservāvit.
- ad urbem currū advenit.

Accompaniment and manner:

cum + ablative to show how someone did something or with whom.

- cum amīcīs manserat.
- cum fēminā fugit.
- haec verba cum timōre dīxit.
- cum cupiditāte vīxit.

Compare:

- id cum virtūte fēcit.
- eōs virtūte docēbat.

Reading: when there is an ablative without a preposition, use “by means of” or “with” to translate it.

Perfect Forms Practice

dīlēxī (I loved/esteemed)
iunxī (I joined)
stetī (I stood)
āmīsī (I lost)
sēnsī (I felt. experienced)
fēcī (I made/did)
dīxī (I said)
cēpī (I captured)
fūgī (I fled)
vēnī (I came)
vīxī (I lived)
invēnī (I found)

1. dīlēxeram
2. iunxerāmus
3. steterās
4. senserāmus
5. āmīserant
6. fēcerant

7. fēceras
8. dīxeratis
9. fūgeram
10. vēnerant
11. sēnserant
12. vēnerāmus
13. cēperant
14. scripserat
15. fēcerāmus
16. fēcī
17. cēpistī
18. dīxī
19. fēcērunt
20. fugistis
21. iunxit
22. stetī
23. stetimus
24. dilēxērunt

Pronouns:

- mēcum
- tēcum
- sēcum
- nobiscum
- vobiscum

pax vobiscum

Narcissus Markup (for translation in class next time)

Narcissus erat bellus-puer.
Multae-puellae eum amāvērunt,
nūllam (ex eīs) amāvit.
Ipse sē-sōlum dilēxit
et vītam (in silvīs) ēgit.
Nympha-Echō Narcissum diū amāverat,
sed suum-amōrem eī numquam dīcere=potuerat:
sōlum verbum-ultimo=alterius reddere-poterat.
Sī Narcissus vocāvit,
“Tūne es hīc?”
Echo vocāvit, “hīc!”
Sī ille “Ubi es? Veni!” dīxit,
illa “Veni!” dīxit.
Sed Narcissus (ad eam) nōn vēnit,
et Echō igitur nōn diū vīxit.
Amīsit corpus-tōtum;
vōcem-autem=eius etiam nunc audīmus.
Intereā Narcissus suam-imāginem (in stagnō) yīdit
et oculōs-suōs āmovēre nōn poterat.
Magnus amor=suī eum cēperat.
Tempus fūgit;
eōdem-locō rēmansit Narcissus.
Amīcī=illīus eum invenīre nōn poterant.
(Ante ipsum-stagnū), ubi ille fuerat,
nunc erat bellus-flōs.
Nōmen=huius (in perpetuum) erit Narcissus.”
Hominēs nōn dēbent sē nimis amāre.

Alexander Magnus et potentia litterarum

Alexander Magnus scrip̄tōrēs sēcum habēbat.
magnus ille Alexander scrip̄tōrēs sēcum habēbat.
magnus ille Alexander multōs scrip̄tōrēs sēcum habēbat.
magnus ille Alexander multōs scrip̄tōrēs sēcum semper habēbat.
scriptōrēs factōrum suōrum
magnus ille Alexander multōs scrip̄tōrēs factōrum suōrum sēcum semper
habēbat.

ante tumulum stetit.
ante tumulum Achillis stetit.
ante tumulum Achillis stetit.
is ante tumulum Achillis stetit.
is ante tumulum Achillis oīlim stetit.
is enim ante tumulum Achillis oīlim stetit.
haec verba dixit:

fuisti fortunatus
Homerus virtūtem laudat.
Homerus virtūtem tuam laudat.
laudātor virtūtis tuae
Homer laudātor virtūtis tuae erat.
invenistī Homerum.
invenistī Homerum laudātorem virtūtis tuae

tumulus nōmen obruit.
tumulus nōmen obreuere potuit.
idem tumulus nōmen obreuere potuit.
corpus eius ...
idem tumulus et corpus eius nōmen obreuere potuit.
nihil corpus cōnservat.
nihil corpus humānum cōnservat.
nihil corpus humānum cōservāre potest.
litterae nōmen cōservāre possunt.
litterae nōmen virī magnī cōservāre possunt.
litterae nōmen virī magnī saepe cōservāre possunt.